

Puäzttääl pue'ttiäi'jtuâjj-jouok loppapoortâst e'tkkõõzz puäzthâaid jie'llemviökksažvuõd tuärjjeem diõtt

Puäzthâidd lij vääžnai pie'kk sää'm da tâ'vvlää'dd kulttuur di miärktei jie'llemvue'kk. Mädd- da meä'cctäällministeria šiõttii 1.11.2021 puäzttääl pue'ttiäi'jtuâjj-jouok, koon tuâjjan leäi valmstõõllâd taimmam-maallid juõ'kk paalgâskââ'dd puäztkuäivvsi häidd- da ââ'nnemplanid di ärvvtõõllâd jee'res puäzthâaid raajjâmtaarbîd. Tuâjj-jouok e'tkkõõzz liâ norrum 28.2.2023 õlmstõttum loppapo'rtte.

Puäzttääll lij vuäinnam odd va'zõtõõzzid äimmõskriis, kokoronapandemia di Ruõõs kõrmlemvääin da tøn seu'rrjem hõõ'ddi kalšmen mie'tt. Nuu'bb beä'lnn â'pet puäzttääll lij vuäzžam odd äärv huällainsmâttmõõžž vuei'nnemkuu'limest.

- Puäzttääll lij fin lää'dd ä'rbb da jie'llemvue'kk, kââ'tt lij samai vääžnai kâ'dded. Tuâjj-joukk lij tuejjääm samai vääžnai tuâj tobdsteen taimmad puäzttääl tuõrvvmõõššân da tuâjj-jouok visio õsttmõõššân – "va'zõtõõzzin huõlkâni puäzthâidd lij še juâtkast ka'nnteei, keäll'jeei da kulttuurlânji miärktei jie'llemvue'kk". Jõnn spâ'sseb pukid tuâjj-jouok vuäzzlaid! spâ'ssbââšš mädd- da meä'cctäällminister **Antti Kurvinen**.

Puärastpi'rğgeei puäzjie'llemvue'jj çâddmest liâ keäll'jeeinalla hoiddum da ri'jtteei viistsââ'j/kuäivaspaai'k nu't puõccui gu puäzthoi'ddjee'ji pue'rrvââjjam. Tuâjj-jouok rapoortâst puäzthâaid jie'llemviökksažvuõd haa'leet tuärjjeed tobdstee'l tääimaid, koin tuõrvât jie'llempirrõõzzi pue'rab sââ'jj da jie'llemvue'jj viistsââ'jjvâär. Täävtõõššân lij še uu'ceed puäzvesttummuž da jee'res mäddâânnmõõžž kõskksaž risttreeidaid.

Viistsõõ'ji/kuäivaspaai'ki keäll'jeei âânnmõõžž raavummuš di puäzthâaid tuärjjei siâzttõõzz.

Puäzthâaid kõskksââ'jest liâ ri'jtteei, juõmâs da määñghämmsaž viistsââ'j. Tuâjj-jouok e'tkķeem häidd- da ââ'nnemplani täävtõõššân lij ainsmä'tted viistsõõ'ji/puäztkuäivvsi keäll'jeei âânnmõõš di optimâ'stted puäzvesttummuž luâd määñghämmsažvuõd ouu'deei da tuõrvvi naa'lin.

- Puäzthoi'ddjee'ji kõõskâst ri'jtteei puäztkuäivvsi seillmõõš puõ'tti puõlvvõõggid lij kiõççlõsttum aainâs vääžn'jen. Viistsõõ'ji/puäztkuäivvsi häidd- da ââ'nnemplan mie'ldd paalgâskââ'dd da puäzthoi'ddjee'j çuä'jte jiijjâs västtõõžž kuäivaspaai'ki keäll'jeei âânnmõõžžâst. Tuâjj-jouok vuäinnmõõžž mie'ldd še jee'res mäddâânnmõõžžâst â'lğge tuõrvvâd puäzthâaid taimmam- da ooudâsviikkâmõõlgtõõzz di kaunnâd kuânstid kuäivaspaai'ki ouu'dabnalla sâttmõõššân, tuâtt Paalgâskoo'ddi õhttõõzz saaggjââ'dtee'jj **Mika Kavakka**.

Plaanid kooll vaajtõsmääinsaž taimman jee'elkuäivas sõõ'ji pue'rummuš, viistsââ'jj-jârrõs ooudâsviikkmõõš, paalgâs- da çioõggârkoõ'ddi õhttummuš da õhttsažtuâj ooudâsviikkmõõš di tääim tää'lv pâ'jjel ââ'nnem jie'llempuäzmeä'ri rää'jtummšen ääi'jeld a'lğgi kâ'ddempuäz da jie'llempuäzmeä'ri âânnmõõžžâst vuällä šuurmõs soovšum meä'r. Häidd- da ââ'nnemplani e'tkķeet šõddâm õõlgttee'jen pi'lottkiççlâsttmõõžž (2023-2024 teâuddjâ'ttem) mâñña.

Lââ'ssen tuâjj-joukk e'tkķkad siâzttõõzzid, koin kiõççât leämmaž positiivlaž vaaiktõõzz puäzthâaid pue'ttiäigga. Sagstõõllâmviõgg ooudâs viikkmõõššân tuâjj-joukk e'tkķkad çioõlgttemnalla puõccuvue'zž suâppâmpuu't' tõõzz da puäzttääl puu't'teeiorganisaatio alttummuž. Puu't'teeiorganisaatio raave'çi jie'llemvue'kkni'kki sagstõõllâmâsââ'j markknin da pue're'çi puu't'tõõzz plaaneemnullšemvuõd da viõkkšõsvuõd. Kulttuursaž miärktõõzzi raavummušen siâzttõõllât tu'tkķkummuž da analyys tõ'st, mä'htt änn'jõž tuärjjeemneäv v kääzkkâ'stte sä'mmlai ä'rbbvuõdlaž puu't'temriâžldõõggi jie'llemviökksažvuõd.

- Leäm âânnam tuâjj-jouokâst ooudâst puäzttääl ka'nntemvuõd da sää'm puäzthâaid. Leäm täädvaž, što tuâjj-joukk siâzttääll sä'mmlai ä'rbbvuõdlaž puu't'tem-maalli ooudâsjuâ'tkķkummuž da raavummuž, sârnn Sää'mtee'ğğ ee'tkķee'jj **Asko Länsman**.

Tuoddârluâđ suõjjlummsen tuâjj-joukk e'tkkad vaiddsab sagstõõllmõ'sše foond, kää'tt činlmõõvvči viistsõõ'ji da puäz3kuäivvsi ää'ntemvuõđ da tuoddârluâđ seeiltummuž kuõskki kõõčmõõžžid.

- Tuoddârluâtt mottai pukin jâ'ttlubân, da âlddsin 40 prosee'nt tuõddri šlaajin liâ ju'n vaarvuâla. Jõs tuoddârluâđ suõjjlummuž jeät åå'n lââ'zzet, määng tuoddâršlaaj jau'kke â'ldd låâi ii'jji poodd. Luâđ määnghämmsažvuõđ raavummuš lij še puäz3jie'llemvue'jj pue'rmõsân, gu puõccuid liâ vääžnai tuõddri ta'rjeem porrmõõžž. Tõn diõtt tuâjj-joukk e'tkkad Porot ja tunturiluonto -foond (Puõccu da tuoddârluâtt foond) alttummuž", tuâtt **Riku Lumiaro** Lää'dd luâdsuõ'jjeemleettast.

Tobdstõõđ tuâjj-jouok pukid e'tkkõõžžid lopprapoortâst (liḱkk)

Puäz3täǟl pue'ttiǟi'jtuâjj-joukk

Puäz3täǟl pue'ttiǟi'jtuâjj-jouok tuâjjan leäi valmštõõllâd taimmam-mall paalgâskoo'ddi viistsõõ'ji/puäz3kuäivaspaai'ki hâidd- da ää'nnemplanid, kook ainsmä'tte šiõttuum šuurab soovšum puäz3lââggai meâldlaž viistsõõ'ji/kuäivaspaai'ki keâll'jeei äânmmõõžž. Lää'ssen Sanna Marin halltõsprograamm meâldlânji tuâjjan leäi ärvvtõõllâd jee'res puäz3täǟl oudâsviikkâmtaarbid.

Tuâjj-jouok toi'mmjempââ'jj leäi 1.11.2021–28.2.2023. Ee'ttkee'j le'jje mädd- da meä'cctäǟllministeriast, Lappi JJP-kõõskõõžžâst, Luâttree'ğgesvuõttkõõskõõžžâst, Paalgâskoo'ddi õhttõõžžâst, MTK Tá'vv-Lää'ddjânnmest, Lää'dd luâdsuõ'jjeemleettast, sää'mtee'ğğest, Meä'cchalltõõžžâst, Lappi universitee'ttest ja Lapin vu'vddvaaldâšmkonttrest. Lää'ssen ku'lleš kõskksaž puäz3hâiddamvuu'di puäz3zee'žždid di jee'res sue'rji ä'sštobddjid.

Lää'ssteâđ:

Mädd- da meä'cctäǟllminsteria: sagstõõlli ve'rğğnek Tapani Sirviõ, 050 4316077, [tapani.sirvio\(at\)gov.fi](mailto:tapani.sirvio(at)gov.fi)

Paalgâskoo'ddi õhttõs: Mika Kavakka, 0400 211861, [mika.kavakka\(at\)paliskunnat.fi](mailto:mika.kavakka(at)paliskunnat.fi)

Sää'mte'ğğ: Asko Länsman, 0400 385898, [asko\(at\)lumiporo.fi](mailto:asko(at)lumiporo.fi)

Lää'dd luâdsuõ'jjeemlett: Riku Lumiaro, 050 5859857, [riku.lumiaro\(at\)syke.fi](mailto:riku.lumiaro(at)syke.fi)